

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Høgskolen i Telemark
Postboks 203
3901 Porsgrunn

KOPI

Deres ref

Vår ref
200806215

Dato
18.12.2008

Statsbudsjettet for 2009 kap. 275 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Telemark

Tildelingsbrevet for 2009 består av følgende deler:

1.	ORIENTERING OM BUDSJETT 2009	3
2.	MÅLSTRUKTUR, STYRING OG INTERN KONTROLL	5
3.	FULLMAKTER OG DELEGASJON.....	10
4.	KRAV TIL RAPPORTERING OM PLANER OG RESULTATER	13
5.	ETATSSYRINGSMØTER 2009	24

1. ORIENTERING OM BUDSJETT 2009	3
1.1 BUDSJETTVEDTAK KAP. 275 – HØGSKOLEN I TELEMARK	3
1.1.1 Endringer i budsjetttrammen fra 2008 til 2009	3
1.2 KAP. 281 POST 01	4
1.3 UROEN I FINANSMARKEDENE.....	5
2. MÅLSTRUKTUR, STYRING OG INTERN KONTROLL	5
2.1 ENDRINGER FOR 2009.....	5
2.2 INSTITUSJONENES OPPFØLGING AV MÅLSTRUKTUREN FOR 2009.....	5
2.3 MÅLSTRUKTUR.....	6
2.4 MÅLSTRUKTUR 2009	6
2.5 KRAV TIL STYRET	7
2.6 SYSTEM FOR RISIKOSTYRING	7
2.7 STYRING AV KAPASITET FOR ENKELTE UTDANNINGER I 2009	8
2.8 SAMARBEIDSMIDLER FOR PRAKSISUNDERVISNING I HELSE- OG SOSIALFAGUTDANNINGER.....	8
2.9 INTERN STYRING OG INTERN KONTROLL	9
2.9.1 <i>Likestilling</i>	9
2.9.2 <i>Etiske retningslinjer</i>	9
2.9.3 <i>Utfordringer i økonomiforvaltningen</i>	9
2.9.4 <i>Forvaltning av bygninger og lokaler</i>	9
2.9.5 <i>Oppfølging av IA-avtalen og diskrimineringsforbudet</i>	10
2.9.6 <i>IKT</i>	10
2.9.7 <i>Lærlinger</i>	10
3. FULLMAKTER OG DELEGASJON.....	10
3.1 GENERELT	10
3.2 BUDSJETTFULLMAKTER.....	11
3.2.1 <i>Vedtak om nettobudsjettering</i>	11
3.2.2 <i>Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper</i>	11
3.3 ADMINISTRATIVE FULLMAKTER.....	12
3.3.1 <i>Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser</i>	12
3.3.2 <i>Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap</i>	12
3.3.3 <i>Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret</i>	12
4. KRAV TIL RAPPORTERING OM PLANER OG RESULTATER	13
4.1 KRAV TIL OMTALE I RAPPORT OG PLANER (2008-2009)	13
4.2 RAPPORTERINGSKRAV FOR 2009	13
4.2.1 <i>Rapportering i henhold til målene for 2009</i>	14
4.2.2 <i>Rapportering om styrets arbeid</i>	19
4.2.3 <i>Rapportering om forvaltning av fullmakter</i>	19
4.2.4 <i>Økonomirapportering</i>	19
4.3 RAPPORTERING TIL DBH.....	19
4.3.1 <i>Rapportering til Selskapsdatabasen</i>	20
4.4 ØVRIG RAPPORTERING	20
4.4.1 <i>Disponering av tildelte midler for 2010</i>	23
4.5 MAL FOR RAPPORTERING (2009 – 2010).....	23
4.6 FRISTER FOR RAPPORTERING.....	23
5. ETATSSYRINGSMØTER 2009.....	24

1. ORIENTERING OM BUDSJETT 2009

I del 1.1 følger en oppstilling av budsjettvedtak for 2009 over kap. 275 for institusjonen, samt endringer i rammen fra 2008 til 2009. Del 1.2 orienterer om kap. 281 post 01.

Oppsummering av budsjettammen til den enkelte institusjon fordelt på komponentene i finansieringssystemet presenteres i Orientering om forslag til statsbudsjettet 2009 for universiteter og høyskoler, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009) og Budsjett-innst.S.nr. 12 (2008-2009).

Kunnskapsdepartementet bevilger midler til forskningsprogrammer administrert av Norges forskningsråd og Utdanningsdirektoratet. Program som kan nevnes som særlig relevant for høyskolesektoren er Strategiske høyskoleprosjekter og Praksisrettet forsknings- og utviklingsarbeid i barnehage, grunnskole og lærerutdanning. Dette er midler institusjonene står fritt til å søke.

1.1 Budsjettvedtak kap. 275 – Høgskolen i Telemark

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2009, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009) og Budsjett-innst.S.nr. 12 (2008–2009). Bevilgningen vil med dette bli stilt til disposisjon for institusjonen.

Tabell 1 Bevilgning 2009

Post	Betegnelse	Beløp (i kr 1 000)
50	Basisfinansiering	312 359
51	Resultatbasert undervisningsfinansiering	138 853
52	Forskningsfinansiering	17 238
Sum		468 450

1.1.1 Endringer i budsjettammen fra 2008 til 2009

Tabellen under viser endringene i budsjettammen fra 2008 til 2009, jf. del 2 i *Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2009 for universiteter og høyskoler* og Budsjett-innst.S.nr. 12 (2008–2009), samt St.prp. nr. 1 (2008–2009).

Tabell 2	Endring 2008 – 2009	Beløp (i kr 1000)
	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering ¹	19 507
Post 50	Basisfinansiering	
	Studieplassendringer; videreføringer	-1 375
	Andre endringer	4 451
Post 51	Resultatbasert undervisningsfinansiering	
	Studiepoeng/utvekslingsstudenter	1 384
Post 52	Forskningsfinansiering	
	Omfordeling forskningsmidler; rammebasert omfordeling (RBO)	876
	Strategiske forskningsmidler (nye rekrutteringsstillinger)	1 229

¹ Pris- og lønnsjustering på hhv. 3 pst. og 5 pst. fra 2008 til 2009.

Forklaring til Post 50 Basisfinansiering

- Studieplasser:
I 2009 er det en samlet budsjetteffekt på -1 375 000 kroner som følge av endringer i studieplasser i 2005-2006. Endringene knytter seg til helårsvirkning og videreføring av en reduksjon på henholdsvis 30 studieplasser i vernepleierutdanningen og 10 studieplasser i allmennlærerutdanningen.
- Andre endringer:
Økning på 4,451 mill. kroner til styrking av basisbevilgningen.

Orientering om Post 51 Resultatbasert undervisningsfinansiering

- Endret tilskudd til institusjonen gjennom undervisningskomponenten er basert på endring i avlagte studiepoeng og utvekslingsstudenter, jf. del 3 i *Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2009 for universiteter og høyskoler*.
- Endret kostnadskategori innebærer ikke endring i samlet bevilgning, men kun endring i størrelsesforholdet mellom basisbevilgning og undervisningskomponenten.

Orientering til Post 52 Forskningsfinansiering

- Endret uttelling i den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler er basert på hvilke resultater institusjonen oppnår på indikatorene antall doktorgradskandidater, EU-midler, midler fra Norges forskningsråd (NFR) og publiseringspoeng, jf. del 3 i *Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2009 for universiteter og høyskoler*.
- Høgskolen i Telemark tildeles 1 stipendiatstilling med ny sats på 800 000 kroner per stilling. Det legges til grunn at stillingen opprettes fra høsten 2009, med 1/3 budsjettvirkning i innføringsåret. Av beregningstekniske hensyn avrundes dette til 266 000 kroner pr stilling i 2009. Regjeringen har ved tildeling av disse rekrutteringsstillingene prioritert forskerutdanning knyttet til profesjonsutdanningene og regional utvikling.

1.2 Kap. 281 post 01

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2009, jf St.prp. nr. 1 (2008–2009) og Budsjett-innst.S.nr. 12 (2008–2009). Bevilgningen vil med dette bli stilt til disposisjon for institusjonen.

Tabell 3 Midler på kap. 281 post 01

Formål	Beløp (i kr 1 000)
Ny modell for praksisrettet allmennlærerutdanning	430
Utstyrsmidler tilknyttet studieplasser i førskolelærerutdanning	125
Opprettelse av 25 nye studieplasser i førskolelærerutdanning i Drammen (halvårsvirkning)	687,5

Når det gjelder studieplassene, tas det sikte på å legge inn midler i institusjonens rammebevilgning fra 2010.

Nedenfor gis det en oversikt over bevilgninger til tematiske områder på kap. 281 post 01. Departementet vil komme tilbake til fordeling av disse midlene i løpet av 2009.

Tabell 4 Midler på kap. 281 post 01

Formål	Beløp (i kr 1 000)
Realfagsatsing	32 000
Maritim strategi	18 500
Lærerutdanning	100 000
Kunstutdanning	21 000
Forskning og formidling	9 500
Internasjonalisering	22 000

1.3 Uroen i finansmarkedene

Departementet viser til at uroen i de internasjonale finansmarkedene vil kunne få konsekvenser også for virksomheten ved universitetene og høyskolene. Blant annet kan dette få betydning for institusjonens oppdragsaktivitet. Departementet forutsetter at institusjonene tar høyde for dette ved planlegging av virksomheten for 2009.

Departementet viser samtidig til at Regjeringen har varslet en finanspolitisk tiltakspakke i månedsskiftet januar/februar 2009. Departementet vil komme nærmere tilbake med informasjon om hvilke konsekvenser dette eventuelt vil få for institusjoner i universitets- og høyskolesektoren.

2. MÅLSTRUKTUR, STYRING OG INTERN KONTROLL

2.1 Endringer for 2009

Overordnet målstruktur for sektoren er presentert i St.prp. nr. 1 (2008-2009). Nedenfor presenteres målstrukturen for 2009 med sektormål og virksomhetsmål. Styringsparametere omtales senere i dette brevet.

Departementet har som siktemål at hovedinnretningen på målstrukturen skal ligge fast over tid for å sikre forutsigbarhet og gjøre det enklere for institusjonen å planlegge sin virksomhet over tid.

Det er gjort visse justeringer i målstrukturen som oppfølging etter departementets etatsstyringsmøter med institusjonene våren 2008. Departementet har vært i dialog med UHR (Universitets- og høgskolerådet) om endringene i målstrukturen.

2.2 Institusjonenes oppfølging av målstrukturen for 2009

Som varslet, er målstrukturen i det vesentlige uforandret, noe som har gitt institusjonene mulighet til å starte planleggingen i god tid og ha gode prosesser. Departementet forutsetter at den enkelte institusjon i sine planer for 2009 dekker hele målstrukturen slik den er fastsatt av departementet. Institusjonene må selv vurdere om de skal fastsette egne virksomhetsmål og styringsparametere tilpasset institusjonens egenart, prioriteringer og særskilte satsinger.

Departementet viser til at det har skjedd forbedringer i institusjonenes arbeid med integrering av risikostyring i mål- og planarbeidet, men at flere institusjoner fremdeles har en vei å gå i dette arbeidet. Departementet understreker derfor viktigheten av at hver institusjon arbeider

videre med å utvikle og få på plass tilfredsstillende systemer for risikostyring. Institusjonenes system for risikostyring skal presenteres i Rapport og planer (2008-2009).

Departementet forventer at dokumentet Rapport og planer (2008-2009) viser en sammenheng mellom rapporterte resultater for 2008, institusjonens risikovurderinger og plan for 2009. Institusjonens arbeid med mål- og resultatstyring vil være særskilt tema på etatsstyringsmøtene.

2.3 Målstruktur

Under presenteres målstrukturen. Departementet understreker at målstrukturen ikke er ment å være uttømmende og at de enkelte institusjoner må selv vurdere behovet for å etablere egne mål i tillegg til de som fastsettes her. Dette er det tatt høyde for under opplegget for rapportering.

2.4 Målstruktur 2009

- Sektormål 1**   **Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.**
- Virksomhetsmål 1.1   Høyskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
- Virksomhetsmål 1.2   Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte
- Virksomhetsmål 1.3   Høyskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.
- Sektormål 2**   **Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.**
- Virksomhetsmål 2.1   De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.
- Virksomhetsmål 2.2   Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.
- Sektormål 3**   **Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**

- Virksomhetsmål 3.1 Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.
- Virksomhetsmål 3.2 Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.
- Sektormål 4   Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.**
- Virksomhetsmål 4.1 Høgskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- Virksomhetsmål 4.2 Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- Virksomhetsmål 4.3 Høgskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

2.5 Krav til styret

Som institusjonens øverste organ, har styret ansvar for å trekke opp strategien for institusjonens faglige virksomhet. Styret skal følge opp at institusjonens strategier og faglige utvikling er i samsvar med de mål som er fastsatt av departementet og Stortinget. I planlegging og oppfølging av institusjonens virksomhet skal styret foreta vurderinger av risiko i forhold til oppnåelse av de mål som er satt. Styret har ansvar for at systemer for risikostyring er etablert i nødvendig utstrekning og at korrigerende tiltak blir iverksatt ved behov.

Styret skal sørge for en effektiv forvaltning av institusjonens ressurser, og har ansvar for at merknader fra Riksrevisjonen blir fulgt opp.

2.6 System for risikostyring

Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring av institusjonene. I tillegg skal virksomheten selv gjøre vurderinger av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i styret.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- Hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Institusjonen skal gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de målene som er formulert i dette tildelingsbrevet. Systemet og vurderingene av risiko skal presenteres i Rapport og planer (2009-2010).

2.7 Styring av kapasitet for enkelte utdanninger i 2009

Institusjonene har fått frihet til å tilpasse studietilbud til endringer i søkningen, men for å sikre rekrutteringen til bestemte yrkesgrupper er det fortsatt behov for å stille krav til studiekapasitet ved enkelte utdanninger.

Departementet setter aktivitetskrav for noen utdanninger. Aktivitetskravene er knyttet til antall avlagte 60-studiepoengsenheter det første studieåret ved den enkelte utdanning. Videre er det lagt inn forutsetning om videreføring av opptaksnivået for enkelte andre utdanninger.

Departementet forutsetter at opptaksnivå for realfags- og ingeniørutdanningen blir holdt på samme nivå som tidligere.

Det blir ikke stilt aktivitetskrav for lærerutdanningene i 2009. Institusjonene må primært disponere eventuell ledig kapasitet på dette området til ulike grunnutdanninger for lærere eller til videreutdanning til lærere i sentrale skolefag. Departementet vil følge nøye med på rekrutteringen til lærerutdanningene ved hver enkelt institusjon.

Tabell 5 Aktivitetskrav 2009 - 2010

Utdanning	Antall 60-studiepoengsenheter som skal avlegges første årstrinn
Sykepleie	111
Vernepleie ¹	55

2.8 Samarbeidsmidler for praksisundervisning i helse- og sosialfagutdanninger

I statsbudsjettet for 2006 ble bruken av de tidligere praksisveiledningsmidlene lagt om. Midlene skal f.o.m. 2006 nyttes til prosjekter/særskilte tiltak innen alle helse- og sosialfagutdanninger som har til hensikt å fremme samarbeid mellom høyskolene og praksisstedene, både i spesialisthelsetjenesten, primærhelsetjenesten og i sosialtjenesten. Vi ber om at en ved fastsetting av størrelsen på samarbeidsmidlene legger til grunn minimum det beløp som har vært utbetalt til praksisstedene senere år til dekning av utgifter i forbindelse med praksis for helse- og sosialfagstudenter.

¹ I 1998 ble det inngått en avtale mellom Høgskolen i Telemark og Diakonhjemmet Høgskole, avdeling Rogaland (tidligere Rogaland Vernepleiehøgskole) om samarbeid for å dekke behovet for vernepleierutdanning i Nord-Rogaland. Avtalen ble fornyet i 2002. Den innebærer at de to institusjonene alternerer (annet hvert år) om å tilby 30 nye studieplasser til desentralisert vernepleieutdanning. Diakonhjemmet Høgskole, avdeling Rogaland, hadde første opptak i 1998, Høgskolen i Telemark i 1999 osv.

2.9 Intern styring og intern kontroll

2.9.1 Likestilling

Innenfor en del fagområder er kvinner fortsatt sterkt underrepresentert ved universiteter og høyskoler. Dette gjelder spesielt matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag, samt innenfor medisin.

Departementet vil derfor oppfordre institusjonene til å prioritere arbeidet med å legge til rette for rekruttering av kvinner til vitenskapelige stillinger på fagområder hvor kvinner er særlig underrepresentert.

2.9.2 Etiske retningslinjer

Arbeidet med etikk, deriblant etiske retningslinjer, er viktig for å skape tillit til universitetenes og høyskolenes faglige integritet og for å sikre en pålitelig, fri og uavhengig forskning.

Retningslinjer for etikk ses på som et forebyggende tiltak, og departementet forventer at de etiske retningslinjene hos hver enkelt institusjon omfatter både den faglige og den administrative siden av institusjonen.

2.9.3 utfordringer i økonomiforvaltningen

Riksrevisjonen har gjennomført revisjon for 2007. Departementet forutsetter at institusjonene følger opp følgende:

- Fokus på mål- og resultatstyring med integrert risikostyring.
- Forbedring og kvalitetssikring av data som registreres i Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).
- Etablering av systemer og rutiner som sikrer gjennomføring av budsjettene i samsvar med forutsetningene for bevilgningene.
- Regnskapskvaliteten. Denne har hatt en positiv utvikling i 2007, men det er fortsatt enkelte utfordringer knyttet til etterlevelse av regelverket.
- Styring og forvaltning av selskap der institusjonen forvalter statens eierinteresser.
- Manglende etterlevelse av regelverk for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (rundskriv F-20-07).
- Manglende tidsregistrering og dokumentasjon ved utbetaling av overtidsgodtgjørelse.
- Manglende etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser.

2.9.4 Forvaltning av bygninger og lokaler

Bygninger og lokaler er en stor utgiftspost for universiteter og høyskoler. Det er derfor viktig at alle institusjoner i sektoren går nøye gjennom arealbehovet sitt og de lokalløsninger som er valgt, med sikte på størst mulig kostnadseffektivitet på dette området.

Departementet understreker at institusjoner som selv forvalter sin bygningsmasse, må gjennomføre nødvendig vedlikehold og påkostninger for å opprettholde bygningsmassens bruksverdi.

2.9.5 Oppfølging av IA-avtalen og diskrimineringsforbudet

Det er et mål at sykefraværet reduseres og at det treffes tiltak for å rekruttere personer med nedsatt funksjonsevne.

IA-avtalen er en konsekvens av dette og departementet er opptatt av at denne avtalen følges opp på den enkelte institusjon. Dette medfører at det må planlegges og iverksettes tiltak med sikte på:

- Å redusere sykefraværet.
- Å rekruttere personer med nedsatt funksjonsevne.

Når det gjelder personer med nedsatt funksjonsevne er det ikke bare de ansatte, men også studentene som har klare lovforankrede rettigheter. Det vises i den forbindelse også til at diskrimineringsloven § 4 og universitets- og høyskoleloven gir studenter med nedsatt funksjonsevne tilsvarende rettigheter som de ansatte.

2.9.6 IKT

Personaliserte tjenester som krever pålogging skal tilpasses for bruk av FEIDE (Felles elektronisk identitet).

2.9.7 Lærlinger

Institusjonen må vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle i virksomheten. På bakgrunn av vurderingen skal det legges til rette for inntak av lærlinger. Det vises også til "Særavtale for lærlinger og lære kandidater", jf. PM 16/2006.

3. FULLMAKTER OG DELEGASJON

3.1 Generelt

Budsjettfullmaktene for 2009 og øvrige fullmakter omtales nedenfor. For omtale av budsjettposter, internbudsjett og øvrige administrative fullmakter viser vi til generelt regelverk for universitets- og høyskolesektoren.

Videre viser vi til Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og revidert hovedinstruks fra daværende Utdannings- og forskningsdepartementet om økonomiforvaltningen ved institusjoner i universitets- og høyskolesektoren. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv.

Tilsetninger må skje innenfor de rammene som tjenestemannsloven og universitets- og høyskoleloven setter. Vi peker særskilt på at institusjonene må ha hjemmel for midlertidige tilsetninger etter § 3 i tjenestemannsloven med forskrifter eller i universitets- og høyskoleloven.

Departementets erfaring er at institusjonene i ulik grad har dokumentert og synliggjort formålet og den faglige begrunnelsen for eierskap i selskaper. Vi minner om at institusjonens

eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-20-07. Departementet minner videre om at eierskap ikke er en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen har verv som styremedlem i et selskap.

Departementet gjør oppmerksom på at fullmakter gitt av departementet når som helst kan trekkes tilbake. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

Krav til styrets rapportering om forvaltning av fullmaktene følger av kapittel 4.

3.2 Budsjettfullmakter

3.2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 4 annet ledd. Unntaket er bekreftet for 2009 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspostene 50, 51 og 52 i budsjett for 2009, jf. Budsjett-innst.S.nr. 12 (2008-2009) og St.prp. nr. 1 (2008-2009).

Stortingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat, jf. rundskriv R-106 fra Finansdepartementet og hovedinstruks fra daværende Utdannings- og forskningsdepartementet om økonomiforvaltningen ved institusjoner i universitets- og høyskolesektoren.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må påse at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

3.2.2 Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak IV Andre vedtak, 4 Diverse fullmakter nr. 2 i budsjett, vedtatt i Stortinget 12. desember 2008.

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

- a) opprette nye selskaper og eie aksjer i selskaper som er av faglig interesse for institusjonen
- b) bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved kjøp av aksjer i selskaper som er av faglig interesse for virksomheten
- c) bruke utbytte fra selskaper som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til institusjonens drift eller til kapitalinnskudd
- d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskaper som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til institusjonens drift eller til kapitalinnskudd.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Vi minner om at det ikke er adgang til å benytte tingsinnskudd og at det ikke er adgang til å opprette stiftelser.

3.3 Administrative fullmakter

3.3.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn.

3.3.2 Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Delegeringen gjelder for 2009, og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

Departementet ber om å få tilsendt innkallinger og protokoller fra både ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger i selskap der staten eier alle aksjene eller har dominerende innflytelse. Kunnskapsdepartementet må til enhver tid være informert om sentrale forhold knyttet til selskapets virksomhet. Institusjonen skal informere departementet om enhver aktivitet i heleide selskap som har betydning for å sikre at statens eierinteresser forvaltes på en forsvarlig måte.

3.3.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler, jf. departementets brev av 26. mars 2001. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at kostnadene dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekt som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesak. Fullmakten gjelder heller ikke for avtale om leie av lokaler med varighet ut over 10 år. Slike leieavtaler skal forelegges departementet til godkjenning før de inngås med bindende virkning for staten. Tilsvarende gjelder avtale om innleie av spesialbygg fra privat utleier.

Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler. Hensynet til den fremtidige handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler.

4. KRAV TIL RAPPORTERING OM PLANER OG RESULTATER

4.1 Krav til omtale i Rapport og planer (2008-2009)

I tillegg til kravene til rapportering gitt i tildelingsbrevet for 2008, ber vi om at styret omtaler følgende:

- Rapportering om styrets arbeid

Styret skal gi en vurdering av eget arbeid, herunder sammensetning og hvordan styret fungerer som kollegialt organ.

Vurderingen kan ta utgangspunkt i styrets arbeid med strategisk planlegging av den faglige virksomheten, mål- og resultatstyring, risikovurderinger og oppfølging av revisjonsmerknader.

- Rapportering om forvaltning av fullmakter

Institusjonens eierskap i aksjeselskaper skal være av faglig interesse, og det skal fastsettes resultatmål for eierskapet. Styret skal gi en vurdering av oppfølgingen av disse kravene, og for øvrig forvaltning av fullmakter.

4.2 Rapporteringskrav for 2009

Institusjonene skal rapportere i henhold til sektormål og virksomhetsmål, samt i henhold til de kvalitative og kvantitative styringsparameterne slik det fremgår av avsnittet nedenfor.

For hvert virksomhetsmål skal det gis en kort kvalitativ vurdering av hvordan institusjonen har fulgt opp området i 2009. Den kvalitative vurdering skal vektlegge de punktene som er oppført under sektormålene.

Dessuten skal det gis en vurdering av måloppnåelsen på bakgrunn av institusjonens arbeid med de respektive virksomhetsmål. Utviklingen i styringsparameterne skal inngå i vurderingen. Institusjonen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av virksomhetsmålet er størst.

Dersom institusjonen har fastsatt egne virksomhetsmål skal institusjonen gi en vurdering av måloppnåelsen.

Institusjonen skal gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå målene for virksomheten. Systemet og løpende risikovurderinger skal presenteres i Rapport og planer (2009-2010), jf. over om målstruktur og system for risikostyring.

4.2.1 Rapportering i henhold til målene for 2009**Rapportering under sektormål 1**

Kvalitative styringsparametre:

- Redegjøre for institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil, herunder vise avveiningene som gjøres når det gjelder bredde versus dybde, hensynet til små og utsatte fag, relevans etc.
- Vurdere kvalitetssikringssystemene, herunder hvordan systemene blir forankret i fagmiljøene, samt redegjøre for hvordan systemene skal utvikles videre.
- Redegjøre for hvordan kvalitetssikringssystemene blir brukt strategisk i arbeidet med å øke kvaliteten i utdanningen, samt hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp.
- Redegjøre for strategi for arbeidet med internasjonalisering, inkludert forskning og utviklingsarbeid og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningene.
- Redegjøre for utviklingen av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten der studentene har praksis, også innbefattet kvalitetssikringen av studentenes praksis.
- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanning.
- Redegjøre for institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningen.
- Redegjør for tilrettelegging for funksjonshemmede studenter.

Rapportering under virksomhetsmål 1.1

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Antall primærøkere per studie plass (jf. også virksomhetsmål 4.1)	Departementet henter tall fra DBH				
Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under virksomhetsmål 1.2

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	Departementet henter tall fra DBH				
Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under virksomhetsmål 1.3

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	Departementet henter tall fra DBH				
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud					
Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Fellesgrader)					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under sektormål 2

Kvalitative styringsparametre:

- Gi en analyse av høyskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskappingsarbeidet i regionen.
- Vurdering av tiltak for å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder.
- Vurdering av hvordan institusjonen bedrer samarbeidet med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet.

Rapportering under virksomhetsmål 2.1

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)	Departementet henter tall fra DBH				
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)					
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf. også virksomhetsmål 4.1)					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under virksomhetsmål 2.2.

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	Departementet henter tall fra DBH				
Andel disputerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under sektormål 3

Kvalitative styringsparametre:

- Redegjøre for arbeidet for at innovasjon blir en del av virksomheten ved institusjonen.
- Vurdering av hvordan institusjonen legger til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn.
- Redegjøre for arbeidet med å øke bidrags- og oppdragsfinansierte inntekter.

Rapportering under virksomhetsmål 3.2

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Omfang av bidrags- og oppdragsfinansierte aktivitet	Departementet henter tall fra DBH				
Mottatte forretningsideer					
Mottatte forretningsideer som har resultert i opprettelse av selskap					
Eventuelle styringsparametre fastsatt av høyskolen					

Rapportering under sektormål 4

Kvalitative styringsparametre:

- Vurdere hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning.
- Vurdere hvordan administrasjon og organisasjon er tilpasset strategiske faglige prioriteringer.
- Redegjøre for styreforankring av viktige strategiske og operative beslutninger.
- Vurdere institusjonens oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansierte aktivitet.
- Vurdere institusjonens oppfølging av internkontroll, ref. reglement for økonomistyring i staten § 14 - relatert både til systemer og kvalitetssikringsrutiner.

Rapportering under virksomhetsmål 4.1

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenheter	Departementet henter tall fra DBH				
Driftsutgifter per publikasjonspoeng					
Forholdet mellom vitenskaplige og administrativt ansatte					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under virksomhetsmål 4.2

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	Departementet henter tall fra DBH				
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

Rapportering under virksomhetsmål 4.3

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2006	2007	2008	2009	2010
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	Departementet henter tall fra DBH				
Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)					
Eventuelle styringsparametere fastsatt av høyskolen					

4.2.2 Rapportering om styrets arbeid

Styret skal gi en vurdering av eget arbeid, herunder sammensetning og hvordan styret fungerer som kollegialt organ.

Vurderingen kan ta utgangspunkt i styrets arbeid med strategisk planlegging av den faglige virksomheten, mål- og resultatstyring, risikovurderinger og oppfølging av revisjonsmerknader.

4.2.3 Rapportering om forvaltning av fullmakter

Institusjonens eierskap i aksjeselskaper skal være av faglig interesse, og det skal fastsettes resultatmål for eierskapet. Styret skal gi en vurdering av oppfølgingen av disse kravene, og for øvrig forvaltning av fullmakter.

4.2.4 Økonomirapportering

Departementet vil oversende et eget brev med krav og frister for årsavslutningen for 2008, og opplegg for øvrig økonomisk rapportering i 2009 parallelt med tildelingsbrevet. Det vil også for 2008 kreves at styret avgir en ledelseskommentar i henhold til malen som meddeles i ovennevnte brev.

4.3 Rapportering til DBH

Alle rapporteringskravene til DBH med spesifikasjoner ligger på internettsiden <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/>. Her ligger også informasjon om rutiner for rapportering.

Vi har fra og med 2009 foretatt noen presiseringer av rapporteringskravene på følgende områder:

- Studieprogram
- Kandidater
- Utvekslingsstudenter
- Registrering av doktorgradsstudenter
- Internasjonal mobilitet blant tilsatte
- Kompetanseheving

Informasjon om endringene i spesifikasjonene ligger i DBH.

Følgende rapportering utgår fra og med rapporteringen for 2009:

- Årsverk i rekrutteringsstillinger
- Videreutdanning kostnader og inntekter

Departementet understreker viktigheten av å rapportere data korrekt, i tide og av god kvalitet. Institusjonene må videre sørge for å etablere nødvendige skriftlige rutiner og

systemer for å sikre høy datakvalitet. Institusjonene må selv ta ansvar for eventuell feilrapportering og vil normalt ikke bli kompensert for dette. Betydningen av resultatrapportering for departementene og underliggende virksomheter er understreket i Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003. Departementet understreker videre at det er institusjonens ledelse som står ansvarlig for ansvarlig for de data som rapporteres.

Frist for rapportering er 15. februar. Institusjonene har frist til 1. mars med å kvalitetssikre tallene. Deretter låses DBH, og det vil ikke være mulig å foreta ytterligere endringer.

4.3.1 Rapportering til Selskapsdatabasen

Selskapsdatabasen er et register over selskaper departementet har eierinteresser i. Databasen skal bidra til at viktig informasjon til enhver tid er offentlig tilgjengelig. Departementet vil følge opp institusjonens rapportering. Mangelfull rapportering kan medføre at institusjonen mister sine fullmakter til å erverve aksjer.

Institusjonen skal sørge for at følgende er rapportert til Selskapsdatabasen:

- Årsrapport, årsregnskap og revisors beretning.
- Protokoller fra ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger.
- Aksje- og eierinteresser til statsregnskapet.
- Vedtekter, stiftelsesdokumenter, eventuelle avtaler mellom institusjon og selskap og eventuell tredjepart.
- Informasjon om styret, herunder om medlemmene er valgt av de ansatte og hvor lenge de har innehatt styrevervet og når dette utløper.
- Lønn, bonus og andre goder til ledende ansatte.
- Oppdaterte nøkkeltall.

Institusjonen skal påse at rapporteringen til Selskapsdatabasen er komplett for alle selskaper, også for tidligere år. Databasen skal til enhver tid ha fullstendig og oppdatert informasjon.

Ved opprettelse av nye eierforhold i aksjeselskaper skal de relevante opplysningene nevnt over, rapporteres umiddelbart. Ulike forhold som påvirker selskapets eierstruktur, aksjekapital eller andre forhold av betydning skal også rapporteres straks det er gjort endringer.

Institusjonene skal rapportere eierskap i aksje til statsregnskapet for regnskapsåret 2008 direkte til DBH. Det vil være en særskilt link til denne rapporteringen. Fristen for rapporteringen vil bli nærmere omtalt i departementets brev i januar 2009 om frister for rapportering.

4.4 Øvrig rapportering

Samarbeid med andre institusjoner om system for forskningsdokumentasjon

I St.meld. nr. 20 (2004–2005) Vilje til forskning, vises det til det nære forskningssamarbeidet mellom helsesektoren, instituttsektoren og universitets- og høyskolesektoren. Finansiering knyttet til dokumentasjon av vitenskapelige publisering benyttes i de regionale helseforetakene

og i universitets- og høyskolesektoren, og vil bli innført i instituttsektoren.

Kunnskapsdepartementet har mottatt innstillingen fra en nasjonal arbeidsgruppe som skulle se på mulighetene for å etablere en felles database for vitenskapelig publisering for universiteter, høyskoler, helseforetak og forskningsinstitutter. Arbeidsgruppen foreslår i sin innstilling at det blir etablert en felles database for vitenskapelig publisering. Videre foreslås det at denne databasen skal inngå i et nytt, felles forskningsinformasjonssystem for norsk forskning som utvikles på grunnlag av eksisterende løsninger i universitets- og høyskolesektoren. Innstillingen fra arbeidsgruppen er sendt på høring til berørte parter. Departementet vil komme tilbake med en vurdering av videre oppfølging av forslagene.

KS 1-prosjekter og større investeringsprosjekter

Investeringsprosjekter (for eksempel bygg, infrastruktur) som er under planlegging og som man antar vil få budsjettmessige konsekvenser skal vurderes av departementet før institusjonen igangsetter et større utredningsarbeid. Institusjonen skal utforme en kort beskrivelse av behov og målsetting for prosjektet (sluttilstand) i Rapport og planer (2009-2010).

Kunnskapsdepartementet vil etter en samlet vurdering, på grunnlag av strategiske målsettinger for sektoren og institusjonenes dokumenterte behov, foreta en prioritering av prosjekter som bør utredes videre. Prosjekter som er under planlegging, kan meldes inn i Rapport og planer (2008-2009) som grunnlag for kommende etatsstyringsmøte.

Rapportering på kap. 281 post 01

Departementet ber om at regnskap og rapport for bruk av midler tildelt institusjonene over kap. 281 post 01 inkluderes i Rapport og planer (2009-2010). Det vises til del 1.2 i tildelingsbrevet for bevilgning over kap. 281.

Rapportering på doktorgradsavtaler der annen institusjon er gradsgivende

Høyskoler som har fått stipendiatstillinger, uten å ha rett til å gi doktorgrad skal rapportere følgende tabeller om doktorgradsavtalene i rapport og planer. Institusjoner som benytter stipendiatstillinger både til egne doktorgradsstudenter og til kompetanseutvikling, skal rapportere på avtaler for institusjonens egne doktorgradsutdanninger til DBH. Når det gjelder de avtalene som er inngått som ledd i kompetanseutvikling av (der annen institusjon er gradsgivende), skal det rapporteres på følgende tabeller i Rapport og planer. Vi ber om at det framgår om vedkommende er/har vært tilsatt i en av de tildelte stipendiatstillingene institusjonen er tildelt til kompetanseutvikling, eller om vedkommende følger et doktorgradsprogram fra ordinær undervisnings- og forskerstilling.

Nye doktorgradsavtaler, hele 2009

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	Totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Totalt						

Merknad:

Tabellen omfatter antall personer som har inngått nye doktorgradsavtaler (i organisert

forskerutdanning) i løpet av 2009. Det kreves at personene er aktive i doktorgradsprogrammet og at de omfattes av en konkret doktorgradsavtale. Data rapporteres etter finansieringskilde.

Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2009

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Totalt						

Merknad:

Tabellen omfatter totalt antall personer med doktorgradsavtaler (i organisert forskerutdanning) høstsemesteret 2009. Det kreves at personene er aktive i doktorgradsprogrammet og at de omfattes av en konkret doktorgradsavtale. Data rapporteres etter finansieringskilde.

Avlagte doktorgrader, hele 2009

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Totalt						

Merknad:

Tabellen omfatter avlagte doktorgrader, *inkludert* dr.philos. Det tas utgangspunkt i **disputasdato** for hvilket år/semester en kandidat rapporteres. Data rapporteres etter finansieringskilde.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Institusjonen skal kunne dokumentere at det er utarbeidet risiko- og sårbarhetsanalyser evt. aktuelle krisescenarioer, at evt. krisehåndtering er basert på utarbeidet kriseplanverk og at det er gjennomført kriseøvelser som i etterkant er evaluert. Det skal blant annet rapporteres på ovenstående i et rapporteringsskjema som departementet vil sende ut med svarfrist 1. februar 2009. I tillegg kan departementet ta opp beredskapsarbeidet på kontroll- og oppfølgingsmøter.

HMS

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Dette arbeidet skal dokumenteres. Institusjonen skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

4.4.1 Disponering av tildelte midler for 2010

Institusjonene skal i dokumentet Rapport og planer (2009-2010) legge frem en plan for disponering av tildelte midler i 2010, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og kap 2.1 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Det skal rapporteres om institusjonens egen fordeling av tildelte midler med en begrunnelse for de prioriteringer og omprioriteringer som er foretatt.

4.5 Mal for rapportering (2009 – 2010)

Institusjonene skal innen 1. mars 2010 sende inn dokumentet Rapport og planer (2009-2010).

Dokumentet skal ha følgende struktur:

1. Innledning

Styrets vurdering av eget arbeid.

2. Resultatrapportering for 2009

Institusjonene skal følge mål og indikatorstrukturen i dette brevet, det vil si at resultatrapporteringen deles inn etter sektormål og virksomhetsmål. Etter hvert sektormål rapporteres det på kvalitative vurderinger for 2009. For rapporteringen som knytter seg til de andre, brukes overskriftene fra gjeldende avsnitt.

3. Planer for 2010

3.1 Plan for virksomheten i 2010

Institusjonenes rapportering av planer til departementet skal omfatte sektormål, virksomhetsmål samt styringsparametere med resultatindikatorer fastsatt av departementet og resultatmål fastsatt av institusjonen selv.

3.2 Plan for tildelt bevilgning for 2010

Vedlegg

4.6 Frister for rapportering

- Rapportering for 2008 til DBH: **15. februar 2009**
- Rapport og planer (2008-2009) **1. mars 2009**
- Frister for regnskapsrapporteringen for 2008 vil bli fastsatt i eget brev i desember 2008
- Budsjettforslag 2011: **1. desember 2009**, jf. vedlegg 2 med omtale og tabell for satsingsforslag
- Rapportering for 2009 til DBH: **15. februar 2010**
- Rapport og planer (2009-2010): **1. mars 2010**.

Det er viktig at fristene overholdes. Rapportering til DBH og innsending av styrebehandlede rapporter og planer innen fastsatt frist er en forutsetning for god gjennomføring av departementets etatsstyringsmøter med institusjonene.

Vi minner om at Rapport og planer (2008-2009) med frist 1. mars 2009, på vanlig måte skal sendes i 25 eksemplarer til Kunnskapsdepartementet, Postboks 8119 Dep., 0032 Oslo, samt ett elektronisk eksemplar til postmottak@kd.dep.no.

5. ETATSSTYRINGSMØTER 2009

Departementet ønsker en overordnet dialog i etatsstyringsmøtene. Utviklingen de senere årene med utvidede fullmakter både i faglig og økonomisk henseende, påvirker styrenes rolle og stiller krav til styrene.

Dialogen i etatsstyringsmøtene forøvrig vil konsentreres om institusjonenes hovedoppgaver og eventuelle særskilte utfordringer for den enkelte institusjon for å nå målene.

I 2008 publiserte departementet en egen tilstandsrapport for universitets- og høyskolesektoren. Departementet tar sikte på at en tilsvarende tilstandsrapport vil bli ferdigstilt og offentliggjort på departementets nettsider i forkant av etatsstyringsmøtet med institusjonen. Departementet vil benytte tilstandsrapporten som del av underlagsmaterialet som vil bli vurdert i forkant av etatsstyringsmøtet. Departementet vil komme tilbake med nærmere informasjon om tidspunkt for offentliggjøring av rapporten.

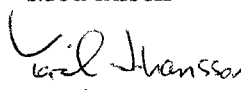
Departementet ber om at styret selv setter sammen en delegasjon fra institusjonen på inntil sju representanter, hvorav styreleder, daglig leder og en studentrepresentant er obligatoriske deltakere. Departementet ønsker å møte et representativt utvalg av styret som overordnet organ – og institusjonen bes vektlegge dette ved sammensetningen av delegasjonen til møtet. Vi ber om tilbakemelding om hvem som skal delta **senest tre uker før møtedato**.

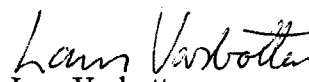
Vedlagt følger en foreløpig oversikt over temaer for etatsstyringsmøtene våren 2009 (vedlegg 3). Under punkt 6 kan institusjonen i tillegg til styrets vurdering av resultatoppnåelsen, foreslå saker de ønsker å ta opp med departementet i etatsstyringsmøtet. Vi ber om at disse blir meldt til departementet **senest tre uker før endelig fastsatt møtedato**.

Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på inntil to timer, og er berammet til 29. april 2009 kl 10 - 12. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler.

Grunnlagstallene som blir brukt til å vurdere resultatoppnåelsen ved institusjonen vil bli lagt ut på DBHs web-sider: <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/esdata/>

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

3 vedlegg

Kopi: Riksrevisjonen

Fylkesmannen i Telemark ved utdanningsavdelingen

Studentsamskipnaden i Telemark

Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste

Vedlegg 1

Oversikt med tidsfrister for rapportering 2009/2010 ¹⁾		
Tema	Tidspunkt	Kilde/Innhold
Endelig budsjettramme for 2009 (Informasjon fra KD)	Desember 2008	<u>Kilde innhold:</u> Tildelingsbrev for 2009
Rapportering til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Innen 15. februar 2009 (og 15. oktober 2009)	<u>Kilde krav til innhold:</u> Tildelingsbrev for 2008 Rapporteringskrav og tidsfrister på nettsidene til DBH.
Resultatrapportering for 2008 Rapport og planer (2008 – 2009) (Rapportering fra institusjonene)	Innen 1. mars 2009	<u>Kilde krav til oppsett:</u> Tildelingsbrev for 2008 <u>Kilde krav til innhold:</u> Tildelingsbrev for 2009
Planer for 2009 Rapport og planer (2008 – 2009) (Rapportering fra institusjonene)	Innen 1. mars 2009	<u>Kilde krav til oppsett:</u> Tildelingsbrev for 2008. <u>Kilde krav til innhold:</u> Tildelingsbrev for 2009
Etatsstyringsmøter 2009 (Informasjon fra KD)	April – juni 2008	<u>Kilde krav til innhold:</u> Tildelingsbrev for 2008. Vedlegg til tildelingsbrev 2008
Foreløpige budsjettrammer for 2010, dokumentasjon av finansieringssystemet, aktivitetskrav og måltall, begrepsendringer i ellers opprettholdt målstruktur (Informasjon fra KD)	Estimert oktober 2009	<u>Innhold:</u> Orientering om forslag til statsbudsjett for 2010
Budsjettforslag 2011 (Forslag fra institusjonene)	1. desember 2009	<u>Kilde – krav til innhold:</u> Tildelingsbrev for 2009, jf vedlegg 2 med omtale av tabell for satsningsforslag
Endelig budsjettramme for 2010 (Informasjon fra KD)	Desember 2009	<u>Kilde innhold:</u> Tildelingsbrev for 2010
Resultatrapportering for 2009 Rapport og planer (2009 – 2010) (Rapportering fra institusjonene)	1. mars 2010	<u>Kilde krav til innhold:</u> Tildelingsbrev for 2009. Dersom endringer tildelingsbrev for 2010
Planer for 2010 Rapport og planer (2009 – 2010) (Rapportering fra institusjonene)	1. mars 2010	<u>Kilde krav til oppsett:</u> Tildelingsbrev for 2009. <u>Kilde krav til innhold:</u> Orientering om forslag til statsbudsjett for 2010. Tildelingsbrev for 2010.

¹⁾Informasjon om regnskapsrapportering gis i egen ekspedisjon

Budsjettforslag 2011 – omtale og tabeller for satsningsforslag

Budsjettforslaget skal inneholde forslag innenfor og utenfor rammen.

1. Satsningsforslag innenfor rammen

Institusjonene skal legge frem et tallbudsjettforslag for 2011. Planlagte tiltak som får budsjettvirkning etter 2011, skal også presenteres. Planene og prioriteringene må være i samsvar med fastlagte mål for sektoren og institusjonenes særskilte forutsetninger og strategier. Satsningsforslagene må kort beskrives, og kostnadene tallfestes.

2. Satsningsforslag utenfor rammen

Satsningsforslagene utenfor rammen benytter departementet i arbeidet med statsbudsjettet. Institusjonene må beskrive satsningsforslagene og kort redegjøre for hvorfor det ønskes midler til nettopp dette tiltaket. Kostnadene må tallfestes. Det er ønskelig at satsningsforslagene utenfor rammen oppsummeres i egen tabell, jf. tabellen nedenfor.

Tiltak 1	Kap/Post	2011	2012	2013
Sum				

Tiltak 2	Kap/Post	2011	2012	2013
Sum				

Foreløpige temaer for etatsstyringsmøtet

1. Overordnet vurdering av virksomheten ved Høyskolen/Universitetet

- Mål- og resultatstyring som overordnet styringsverktøy. Institusjonens erfaringer med bruk av departementets målstruktur og risikostyring.
- Departementets tilbakemelding

2. Utdanning

- Oppnådde resultater og vesentlige utfordringer
- Overordnet diskusjon

3. Forskning

- Oppnådde resultater og vesentlige utfordringer
- Overordnet diskusjon

4. Formidling – ”det utvidede formidlingsoppdraget”

- Oppnådde resultater og vesentlige utfordringer
- Overordnet diskusjon

5. Økonomi og personal

- Oppnådde resultater og vesentlige utfordringer
- Overordnet diskusjon

6. Innmeldte saker